

Stenogrammid

XIII Riigikogu, III Istungjärk, infotund

Kolmapäev, 15.06.2016, 13:00

Toimetatud

13:00 Infotund

1. 13:01 Sündmused PERH-is

2. 13:12 Kütuseaktsiis

3. 13:25 Maksuettepanekud Justiitsministeeriumi raportis "Konkurentsivõime 2.0"

4. 13:37 Meditsiinitöötajate "sponsoreerimine"

5. 13:45 Maakonnad ja regioonid

13:00 Infotund

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Tere päevast, head kolleegid! Alustame Riigikogu infotundi. Kõigepealt teeme palun kohaloleku kontrolli!

Kohaloleku kontroll

Kohalolijaks registreerus 37 Riigikogu liiget, puudub 64.

Tänases infotunnis osalevad tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski peaministri ülesannetes, riigihalduse minister Arto Aas ning rahandusminister Sven Sester. Küsimusi esitama on registreerunud kuus Riigikogu liiget, seetõttu saab iga teema arutelul esitada ainult kaks kohapeal registreeritud küsimust.

1. 13:01 Sündmused PERH-is

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Läheme küsimuste juurde. Esimene küsimus on Riigikogu liikmelt Artur Talvikult tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovskile peaministri ülesannetes. Palun, Artur Talvik!

14:00 Artur Talvik

Hea eesistuja! Hea minister! Mul on suur rõõm näha teid järjekordselt peaministri ülesannetes, kuid on kurb näha peaministrit ennast kui kuuvarjutust siin infotunnis. Aga see ei ole mu peamine küsimus. Mu peamine küsimus on teile kui tervise- ja tööministrile. Paar päeva tagasi lahvatas Põhja-Eesti Regionaalhaiglas skandaal, mis väidetavalt on üleval olnud juba üle aasta. Mu küsimus teile on, kui palju te sellest asjast teadsite. Kui hästi informeeritud te olite ja kas see skandaal tõesti näeb välja selline, nagu ajakirjanduse põhjal paistab?

14:00 Tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski

Aitäh! Tõepoolest, kahetsusväärset on õiguskaitseorganid esitanud Eesti suurima tervishoiuasutuse juhtide tegevuse suhtes kohtueelses menetluses kahtlustusi. Loomulikult, Eesti tervishoid on Eesti inimeste, Eesti ühiskonna jaoks võtmetähtsusega teenus, mistõttu on iseenesestmõistetav, et riigieelarveliste, maksumaksja vahendite kasutamine peab lähtuma ainult patsiendi huvidest ning rahakasutus peab olema aus ja läbipaistev. Sotsiaalministeeriumi ei olnud informeeritud sellest, et õiguskaitseorganitel käib menetlus, enne, kui 10. juunil saabus politsei märgukiri, mis edaspidi sai juba ka avalikkuses laiemat tähelepanu.

Ka tänase seisuga ei ole minu kui ministri teadmised kahtlustuste sisust kuigi palju suuremad kui see, mida juba ajakirjanduses on avaldatud. Tõsi on see, et juhatuse esimees Tõnis Allik pärast seda, kui mina tervise- ja tööministri ametisse olin astunud, informeeris mind sellest, et ta on ühes asjas politseile ütlusi andnud, kuid kuna ühtegi ametlikku signaali õiguskaitseorganitelt Sotsiaalministeeriumile ei laekunud, siis ei ole olnud ka ministeeriumil põhjust selles asjas mingeid samme ette võtta, sest seaduse järgi teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle sihtasutuse nõukogu.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Artur Talvik, palun!

14:00 Artur Talvik

Aitäh vastuse eest! Kas teile ei tundu aga imelik, et uurimist on nüüdseks veetud juba üle aasta, kuigi iseenesest oleks politsei võinud tulla selle teemaga välja palju varem? Kas selle aasta jooksul on siis tulnud lisainformatsiooni või uusi süüdistusi? Miks seda nii kaua kinni hoiti? Ma pean kohe ütlema, et see jätab mulje, nagu üritataks süüdistusi Tõnis Alliku suhtes fabritseerida või mõnel muul põhjusel just nüüd esile tuua.

14:00 Tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski

Aitäh! Tõenäoliselt oskavad menetluslike protseduuride kohta paremini vastata siseminister ja justiitsminister. Minu teada on nii, et selliste asjade uurimisel valivad menetlustaktika menetlejad ise. Ajastus on tõepoolest ka nende otsustada, samuti see, millal on asi küps, et minna menetlusega avalikku faasi. Loomulikult, Eestis kehtib süütuse presumptsioon, mis tähendab seda, et igal isikul, sh Tõnis Allikul, on õigus oma õiguste eest seista nii kohtueelses menetluses kui ka kohtus. Mul puudub hetkel informatsioon selle kohta, kui kaugel politsei menetlus on. Aga ma arvan, et iseenesest on mõistlik – enne, kui liigutakse menetlustega n-ö avalikku faasi, millega kindlasti kaasneb lai diskussioon ja tihti ka isikute hukkamõist veel enne, kui kohus on oma otsused langetanud – menetlejatel siiski kindlaks teha, kas nende esitatud kahtlustustel on nii palju sisu, et neid on võimalik kohtus kaitsta. Ma eeldan, et kuna politsei on jõudnud nüüd kahtlustustega avalikku faasi, siis on uurijatel veendumus, et kogutud materjal on piisav alus süü tõendamiseks kohtus. Aga veel kord, õigust mõistab Eesti Vabariigis kohus, nii et ootame järgmised sammud ära.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Marika Tuus-Laul, palun!

14:00 Marika Tuus-Laul

Aitäh! Austatud härra minister! Tõepoolest, see, et Põhja-Eesti Regionaalhaiglas on selline korruptsioonijuhtum aset leidnud, on väga kahetsusväärne ja solvab sügavalt patsienti. Samal ajal on praegu siiski tegemist pelgalt kahtlustusega, eks ole. Me ei tea täpselt, milles on asi, sest kogu info pärineb ajakirjandusest. Ja te ise ütlesite ka, et me ei saa kedagi enne hukka mõista, kui kohus on toimunud. Kas on tõesti vaja inimene töökohalt kõrvaldada, ilma et me ootaksime ära, kuni tulevad süüdistused? Ma saan aru, et seda ei teinud kohus, vaid seda tegite teie – esimesel päeval, kui asjast teada saite, vahetasite inimese välja.

14:00 Tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski

Aitäh! Tõsi, nõustun täielikult. Seaduse järgi kehtib meil süütuse presumptsioon ja õigust mõistab kohus. Teisest küljest on mõisteta ja selge, et avalikus ametis – ehkki tegemist on eraõigusliku sihtasutusega, on haiglajuht sisuliselt siiski avalikus ametis – kehtivad kõrgemad eetilised ja moraalsed normid. Seaduse täitmine on kõigile kohustuslik, avalikus ametis on aga ka eetilised normid palju kõrgemad. Ministrina pean oluliseks, et Eesti tervishoiu usaldusväärsus, sealjuures tervishoiu juhtimise usaldusväärsus selliste juhtumite tõttu ja kahtlustuste ilmnemisel ei kannataks. Seetõttu tegi Sotsiaalministeerium juba esmaspäeval vajalikud otsused. Sihtasutuse nõukokku nimetasin samal päeval Sotsiaalministeeriumi kantsleri Marika Priske.

Täna hommikul kutsusime kokku erakorralise nõukogu koosoleku, mis toimus kell kümme, ja Marika Priske valiti seal nõukogu juhiks. Kuulati ära ka Tõnis Alliku seletused juhtunu kohta. Tõnis Allik teatas

oma ametist tagasiastumisest, eelkõige selleks, et mitte kahjustada haigla renomeed menetluse raames. Ma arvan, et see otsus oli mõistlik. Nõukogu tegi ka auditikomiteele ülesandeks teha erakorraline audit eeskätt Põhja-Eesti Regionaalhaigla lähetuskorralduse kohta, selleks et selgitada välja juhtunu asjaolud. Lähemas plaanis analüüsitakse tulemuste põhjal tõsiselt ka seda, kuidas tulevikus võimalikke huvide konflikte ja korrupsiooniriske vältida.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Heimar Lenk, palun!

14:00 Heimar Lenk

Aitäh! Mul on kaheosaline küsimus. Esiteks, kas teile ei tundu pisut imelik, et üks inimene on nüüd meedias risti löödud, ta on ka ametist kõrvaldatud, aga samal ajal on haigla suur kollektiiv tema kaitseks välja astunud – teinud avaldusi, pildistanud ennast temaga ühe pildi peal jne? See jätab kuidagi natuke naljaka mulje. Ja küsimuse teine pool. Te nimetasite, et tervishoid on tähtis teenus, mida rahvale osutatakse. Öelge mulle, mis ajast on tervishoid teenus. Kas ei ole mitte riigi kohustus inimesele arstiabi anda? Seda ei saa nimetada teenuseks ja sellest on ammu räägitud, aga te kordate ikka sama juttu.

14:00 Tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski

Aitäh! Kindlasti on see kohustus, ka põhiseaduslik kohustus, aga seda konkreetset kohustust täidetakse teenusena, raviteenusena. Sõna "teenus" pole üldse halb, ei maksa sellest ülemäära probleemi tekitada. Nüüd, mis puudutab esimest küsimust, siis kordan veel kord üle, nagu ma juba viitasin, et seaduse järgi kontrollib juhatuse tegevust kontrollnõukogu. Uute sündmuste või õigemini uue info valguses tugevdasime seda nõukogu Sotsiaalministeeriumi kantsleriga. Täna sel nõukogu koosolekul arutleti juhtunu üle ja mõeldi, kuidas selles olukorras eeskätt avalikkuse ja haigla huvides edasi minna. Juhatuse esimees Tõnis Allik otsustas ise ametist taanduda, selleks et keskenduda oma õiguste kaitsele. Ma arvan, et see oli väärikas samm ja seda tuleks tunnustada.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Lõpetan esimesele küsimusele vastamise.

2. 13:12 Kütuseaktsiis

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Läheme edasi. Teine küsimus on esitatud rahandusminister Sven Sesterile. Palun, Kadri Simson!

14:00 Kadri Simson

Aitäh! Lugupeetud rahandusminister! Valitsuse viimastel aastatel tehtud otsuseid vaadates jääb sageli mulje, et loetakse ainult Exceli tabelit ja kokkupuude reaalse eluga on pigem pealispindne. Sellel aastal jõustus otsus, mille teie valitsus vastu võttis ja millega tõsteti diislikütuse aktsiisi 14% võrra. Igal inimesel, kes on sattunud peale otsuse vastuvõtmist näiteks Lätti, on olnud võimalik oma silmaga tunnistada, et selle tõttu on Eestis ja Lätis diislikütuse hinnavahe 12 senti liitri kohta Eesti kahjuks. Ma saan aru, et rahandusministrina te peate kindlasti maksutõuse toetama, sest on ju lootust, et paljud inimesed siiski tarbivad ka kallimat kaupa ja maksuraha tuleb riigieelarvesse. Aga kujutage korraks ette, et te olete ettevõtja, näiteks transpordiettevõtja, kes teeb kaubavedusid Euroopas. Kus te sel juhul soovitaksite autojuhtidel oma tuhandeliitriseid paake täita – kas Eestis või Lätis?

14:00 Rahandusminister Sven Sester

Aitäh, lugupeetud küsija! Kui me räägime aktsiisi laekumisest tervikuna ja konkreetsemal juhul kütuseaktsiisist, siis ka selle konkreetse eelnõu menetlemisel nentisin eelmisel aastal mina rahandusministrina ja kogu Rahandusministeerium nentis, et aktsiisitõusude puhul püütakse prognoosida nii seda, milliseks kujuneb piiriülene kaubandus, kui ka seda, kuidas see mõjutab tarbimist, samuti seda, milline on potentsiaalne salaturu osakaal. Kui me vaatame praegust seisut, siis on meil mõistlikum rääkida mitte hinnangute foonilt, vaid konkreetsetest faktidest lähtudes.

Vaadates fakte, me näeme seda, et aktsiisi laekumine esimese viie kuu jooksul võrreldes eelmise aasta esimese viie kuuga on peaaegu 20% suurem. Jah, me võime nentida, et praegu on meil suuremad varud võrreldes eelmise aastaga, sest eelmisel aastal varusid sisuliselt ei olnud. Kuid kui me võtame aluseks eeldatud eelarvelise laekumise, mis eelmise aasta sügisel riigieelarvet kinnitades ja ka sellekohast seaduseelnõu menetledes veel enne suvepuhkusele minekut siin parlamendis aalis üle korراتi, siis me näeme, et praeguseks on laekunud juba peaaegu 10% rohkem. Me jälgime väga põhjalikult, milliseks kujuneb käitumine logistikasektoris, aga ka piiriüleses kaubanduses. Ja ma arvan, et sügisel on õige aeg vaadata ka varude realiseerimisest tulenevat situatsiooni. Praegu me näeme, et laekumised on isegi paremad, kui me oleme arvestanud.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Kadri Simson, palun!

14:00 Kadri Simson

Aitäh! Teie vastusest jäi kõlama, et piisavalt paljud ettevõtted ei ole veel kolinud oma tankimist Lätti. Kindlasti ühistranspordiettevõtted ja eratarbijad maksavadki seda kõrgemat maksu, mis kehtestati. Aga maksutõus on plaanis ka järgmisel ja ülejärgmisel aastal. Keskerakonna fraktsioon on teinud ettepaneku see ära jätta. Täna liitus meie ettepanekuga ka Eesti Tööandjate Keskliit, kes ütles Taavi Rõivasele, et kütuseaktsiisi tõstmise asemel peaks tunnistama viga ja minema tagasi eelmise aasta määrade juurde. Keskliidu hinnangul ei ole maksude suurendamine kuidagi abiks selles suhtes, kui on soov ettevõtluskeskkonda parandada. Nad soovivad kütuseaktsiisi tõstmise n-ö tagasi keerata ja ütlevad ka seda, et kui järjest enam transpordiettevõtteid läheb Lätti ja kui tarbimine väheneb juba 10%, siis kaotab Eesti riik aktsiisi ja käibemaksu 45 miljonit eurot. Kui diislikütuse tarbimine väheneb 15%, siis on miinus juba 70 miljonit. Mis peaks juhtuma, et valitsus tunnistaks oma viga kütuseaktsiisi tõstmisel?

14:00 Rahandusminister Sven Sester

Aitäh! Ma arvan, et siin ei ole mitte ainult minu hinnangud, vaid jällegi ka faktide keel. Ma võin öelda, et valitsus on selle aasta jooksul teinud tööd selle nimel, et Eesti ettevõtluskeskkond oleks konkurentsivõimeline, et Eesti inimestel oleks hea elada ja nad tahaksid Eestis olla. Valitsuse väga selge maksupoliitiline suund on olnud tööjõumaksude alandamine ja maksuneutraalsusest lähtuvalt võimalike keskkonnatasude või tarbimismaksude tõstmine. Kindlasti me peame vaatama ka tervikpilti – milliseks kujuneb järgmisel aastal, aga ka lähima nelja aasta jooksul nii tööandjate kui ka töövõtjate rahaline võit. Tööandjad saavad seda raha kasutada kas investeeringuteks või palkade maksmiseks. Mis puudutab aktsiise, siis tuletagem meelde diskussiooni eelmisel aastal. Kuigi algselt oli planeeritud nelja-aastane aktsiisitõus, jättis valitsus menetluse käigus neljanda aasta tõusu ära, tuues sellekohase eelnõu Riigikokku. Praeguseks, nagu te teate, on jõustunud vaid kolmeaastane tõus. Kindlasti me ei tohiks teha järeldusi vaid ühe või teise konkreetse piirilinna elanike käitumise või mingi piiriala tankla lähimüügi põhjal, sest see ei saa olla makropildi analüüsi alus. Suur analüüs annaks meile pildi sellest, milline on üldine käitumine aktsiisipoliitikas. Nagu ma mainisin, praeguseks on viie kuuga aktsiise laekunud paremini kui eelmise aasta viie kuuga.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Andres Ammas, palun!

14:00 Andres Ammas

Lugupeetav eesistuja! Lugupeetav minister! Hiljaaegu õnnestus lugeda ühte artiklit. Hiljem selgus küll, et lugu oli pisut vigane, sest selle lõppu oli kleebitud üks aastatagune lõik selle kohta, kuidas rahandusminister läheb valitsusse ning teeb seal ettepaneku kütuseaktsiisi tõusu vähendada ja majutusasutuste käibemaksu tõus ära jätta. Väga kurb, et see osutus veaks. Mina küll juba lootsin, et rahandusminister on teinud nii kiiresti õigeid järeldusi. Millal on valitsusel plaanis tõsiselt analüüsida aasta tagasi vastu võetud kobareelnõuga tehtud maksumuudatuste tulemusi ja seda, kas need on avaldanud inimeste käitumisele sellist mõju, nagu valitsus on soovinud? Millal selline analüüs teoks saab?

14:00 Rahandusminister Sven Sester

Aitäh! Te küsisite artikli kohta, mida minagi tähele panin. Tõsilugu, seal oli toodud, et rahandusminister läheb kabinetti. Eelmisel aastal, sel ajal, kui see artikkel kirjutati, rahandusminister läkski kabinetti ja tegigi ettepaneku võimalikeks maksuleevendusteks. Ja rahandusministrile kohaselt leidis ta ka võimalikke katteallikaid, kuna algul oli eeldatud nii kõrgemat käibemaksu tõusu hotellidele kui ka neljanda aasta aktsiisitõusu.

Praegu me oleme kokku leppinud – ja see on ka väga selgelt fikseeritud –, et esiteks me jälgime igakuiseid maksulaekumisi. Valitsus ei tööta silmaklappidega, me vaatame väga hoolega, milliseks kujunevad maksulaekumised igas kuus – kõik maksulaekumised, mitte ainult kütuseaktsiisi laekumine. Pigem ma ütlesin teile, et ma olen natukene rohkem mures kangema alkoholi aktsiisi laekumiste pärast, mille puhul tuleb tõesti nentida, et laekumine ei vasta varasemale eeldusele. Nagu ma mainisin kütuse puhul, pigem on aktsiisi praeguseks laekunud rohkem võrreldes meie varasema eelarvestamisega, rääkimata eelmisest aastast. Nii et me jälgime seda igas kuus. Sügisel oleme kindlasti selle võrra targemad, et varud on siis n-ö taandatud igapäevasest tegevusest ning aktsiisilaekumine ja reaaltarbimine samastuvad, praegu see nii ei ole. Selle järgi teeme otsuseid, st ikkagi puhtalt analüüsi põhjal, mitte hinnangute pealt. Faktid on väga olulised.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Andres Herkel, palun!

14:00 Andres Herkel

Aitäh, härra juhataja! Austatud minister! Ühele küsimusele vastates te kasutasite sõnu "suur analüüs" ja ütlesite, et seda ei saa teha ühe piiriäärse tankla alusel. Sellega olen täiesti nõus. Aga minu seisukoht on küll see, et ilmselt tuleks suur analüüs teha selle kohta, kus kaugsõidua autod tankimas käivad – kas Eestis või Lätis. Kas selline analüüs on tehtud ja kas meil on võimalik ka järeldada, kui palju Eesti kaotab? Sellepärast et 12-sendine diislikütuse hinnavahe Lätiga tundub ikkagi väga suur. Tõenäoliselt te teete ka pidevalt prognoose selle kohta, mida naabrid oma aktsiisimääradega teevad. Mis siis tulevikus saab? Kas me astume mingeid samme, selleks et hinnavahe Lätiga kaoks, või te peategi seda normaalseks?

14:00 Rahandusminister Sven Sester

Aitäh teile! Nagu ma ütlesin, tuleb asju vaadata tervikpildis. Lugesin just mõned päevad tagasi, et kuna Helsingi ja Tallinn on piirilinnad, siis soomlased käivad omakorda Eestist kütust ostmas, kuna Soomes on hinnad kallimad kui Eestis. Siin võiks samamoodi küsida, kas Soome teeb jõulisi tagasiasteid sellepärast, et osa Helsingi kodanikke käib Eestis kütust ostmas, rääkimata alkoholiaktsiisist. Kindlasti me peame vaatama tervikpilti. Ma arvan, et sügis, nagu mainisin, on selles kontekstis kõige parem aeg – me saame peale varude realiseerimist teada, milline on igakuine tegelik tarbimine ja sellest tulenev kütuseaktsiisi laekumine. Loomulikult jälgime seda, kuidas käituvad meie naabrid ja kuidas toimib ettevõtlussektor, aga ka meie piirikaubandus, kust ostavad meie elanikud, kes elavad piiri lähedal. Kõiki neid nüansse tuleks võtta arvesse. Ja ka sellele, milliseks kujuneb potentsiaalne salaturg, peab aktsiisitõusude puhul tähelepanu pöörama, sest on ju ka valitsuse huvi, et Eesti ettevõtlus areneks. Selle sihiga on tehtud otsuseid, ka eelmisel aastal, ja nagu te teate, üks suur samm on olnud tööjõumaksude alandamine, mille vastu on huvi nii töötajatel kui ka tööandjatel. Vaadakes võrdlust naabritega nii Põhjamaades kui ka Lätis-Leedus, kuidas me asetseme tööjõumaksude kontekstis. Vaadakes tervikpilti!

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Lõpetan teisele küsimusele vastamise.

3. 13:25 Maksuettepanekud Justiitsministeeriumi raportis "Konkurentsivõime 2.0"

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Kuna kolmanda küsimuse esitajat Jaak Madisoni saalis ei ole, läheme edasi neljanda küsimuse juurde. Andres Herkel on esitanud küsimuse rahandusminister Sven Sesterile. Palun, Andres Herkel!

14:00 Andres Herkel

Aitäh! Austatud rahandusminister! Mu küsimus puudutab raportit "Konkurentsivõime 2.0", mille Justiitsministeerium on koostanud eri osapoolte, st äriorganisatsioonide, Rahandusministeeriumi ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi spetsialistide abil. Siin on ühtekokku umbes 20 ettepanekut, mis puudutavad maksumuudatusi. Enamik neist tunduvad sümpaatsed ja vähemalt ühte osa neist, nagu me aru saame, on Rahandusministeerium ka toetanud. Kas te annaksite kõigepealt ülevaate sellest, millised maksumuudatused on Vabariigi Valitsusel kavas tegelikult töösse võtta – sotsiaalmaksu lagi ja pörand, erisoodustuskas kaotamine jne, jne? Kas see jääbki pelgalt sooja õhu võngutamiseks või on teil kavas tulla meie ette ka seaduseelnõudega?

14:00 Rahandusminister Sven Sester

Aitäh! Oi ei, kaugeltki mitte – mingit sooja õhku siit ei tule, tulevad ainult konkreetsed ja reaalsed sammud. Kui te olete tähele pannud, mida valitsus on viimase aasta jooksul teinud, siis need on väga põhimõttelised otsused. Täna teid võimaluse eest tutvustada mingil määral neid tegevusi, mille justiitsminister on valitsuskabinetis arutelule toonud! See ei ole naljaasi. Meile on tehtud üle 60 ettepaneku, oleme ettevõtlusorganisatsioonid heas mõttes konstruktiivselt ära kuulanud. Ja nagu te õigesti mainisite, siis nagu ikka elus – eriti mis puudutab maksustamist –, on mitmed ettepanekud seotud maksusoodustustega. Ma jagaksin need põhimõtteliselt kolme gruppi. Esiteks, tegevuste grupp, mille kohta on juba ettepanekud tehtud ja mille suhtes valitsus on ka oma otsused teinud. Teiseks, tegevuste grupp, mille kohta on ettepanekud tehtud ja mille kallal valitsus teeb tööd. Kolmandaks, lahkarvamused. Te tahtsite täpsemalt teada, mis on praegu töös ja mis on realiseeritud. Üks selline on kindlasti tasemeõppega seotud ettepanek. Ettevõtjad tegid ettepaneku, et tasemeõpe ei oleks seotud erisoodustusega. Nüüdseks on see seadusena vastu võetud. Samuti tehti ettepanek töötajate transpordi kohta, et see ei kuuluks erisoodustuse alla.

Aga nüüd ettepanekutest, mida on teinud ettevõtjad ja mis on saanud poliitilise tahte kinnituse valitsuskabinetis ja millega me loodame kiiremas korras ka teie ette tulla. Mõned märksõnad. Tervise edendamise kulutustega seotud erisoodustus, millest on pikalt räägitud – tööandja kulutused töötajale spordi ja tervisega seonduvalt. Nüüd oleme selles kokku leppinud: 400 eurot aastas, 100 eurot kvartalis. Eelnõu on praegu ettevalmistamisel, lähiajal jõuab teieni. Järgmise küsimuse raames, ma saan aru, saan teile edasi vastata.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Andres Herkel, palun!

14:00 Andres Herkel

Aitäh, härra juhataja! Austatud minister! Erisoodustusteema kohta te suudate tõesti tuua mõned näited, mis olid algul ka koalitsioonileppes, aga ettepanekuid oli siiski tohutult palju rohkem. Vabaerakonda tabas eelmisel ja ka sel nädalal pettumus, nimelt mõlemad meie eelnõud – nii sotsiaalmaksu lae kehtestamise kui ka sotsiaalmaksu alammäära kaotamise kohta, mis elavdaks tööjõuturgu – lükati tagasi. Mina ei saa ikkagi aru, mis on Rahandusministeeriumi seisukoht. Siit ma loen, et sotsiaalmaksu maksimummäära kehtestamist on ministeeriumi riigihangete ja riigiabi osakond toetanud, samal ajal Vabariigi Valitsuse seisukoht oli see ettepanek tagasi lükata. Leiti, et keskpikas perspektiivis ei pruugi see tulu laekuda. Nii et on täiesti vastandlikud seisukohad. Mis on valitsuse tegelik seisukoht?

14:00 Rahandusminister Sven Sester

Aitäh! Ei, valitsusel ei ole vastandlikke seisukohti, valitsusel on alati üks selge seisukoht, millest ta ka teada annab. Ma jõuan kohe teie küsimuseni, aga enne veel nendin eelmise küsimuse lõppvastusena, et mitmed ettevõtjate rohkem kui 60-st ettepanekust on praegu valitsuse laual. Pöördmaksustamine – oleme leppinud kokku, et ehitussektoris pöördmaksustamine tuleb, ja konkreetne eelnõu jõuab teie ette. Me otsime võimalusi osalusoptsioonide paindlikumaks muutmiseks. Me oleme kohtunud turuosalistega. Ma arvan, et lähiajal tuleb selle kohta ka kabinetikokkulepe. Praegu seda veel ei ole, aga mina rahandusministrina valmistan selle memorandumina ette ning loodan, et kokkulepe tuleb ja jõuab ka teieni. Veel on tehtud ettepanek muuta välisosaluse võõrandamisest saadud kasule rakenduvaid maksureegleid ja võtta kasutusele tööandjate sõiduautode sõidupäevikud. Samaladseid ideid on veel

päris mitmeid.

Mis puudutab sotsiaalmaksu lage – te tõite enne Läti näite –, siis teate, Lätis on praegu selline olukord, et lagi kehtestati, aga uusi kõrgetasemelisi ja hästi tasustatud töökohti ei tekkinud. Nüüd on meie kõigi jaoks küsimus – teie kui parlamendiliikme, samuti valitsuse jaoks –, kuidas maksimaalselt efektiivselt üht või teist meedet ellu viia. Mida ma sellega silmas pean? Sotsiaalmaksu lae kehtestamine selles suurusjärgus, nagu teie ettepanek oli, tähendaks Eesti maksumaksjale otsekuluna ligi 100 miljonit eurot. Nüüd on küsimus, kas see toob meile kõrgepalgalisi töötajaid. Minu jaoks on diskussioonikoht, mida ma tahaksin tulevikus teiega arutada, kas me peaksime hakkama seda tegema rohkem sihitatult.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Austatud minister, küsimusele vastamise aeg ei ole kummist, nii nagu riigieelarvegi. Andres Ammas, palun!

14:00 Andres Ammas

Lugupeetav eesistuja! Lugupeetav minister! Ei ole vaja väga pikka mälu, mäletamaks, et sotsiaalmaksu lae kehtestamine on üks IRL-i pakutud viise majanduskasvu elavdada. Ma ei usu, et see sündis kunagi aruteludes ilma teie osaluseta. Kas te olete vahepeal Läti näitel nii palju targemaks saanud, et ütlete, et see ei toimi enam, aga need ettevõtlusorganisatsioonid, kes seda endiselt toetavad, ei ole veel sellist tarkust endasse kogunud? Milles on asi, lugupeetud minister? Seletage lühidalt ja rahvalikult.

14:00 Rahandusminister Sven Sester

Aitäh! Ei, loomulikult mitte. Me oleme väga selgelt oma positsioonidel ja aja jooksul lihvime oma põhimõtteid. Tuletagem meelde tulumaksuvaba miinimumi debatti, mis Eestis käis. Kui me tahaksime tõsta tulumaksuvaba miinimumi 500 euroni kõigile töötajatele, kes Eesti tööturul on, siis läheks see Eesti maksumaksjale maksma sadu ja sadu miljoneid eurosid. Suure tõenäosusega ei ole võimalik sellist raha riigieelarvest nii kiiresti võtta. Mida me siis tegime? Me kutsusime IRL-i ettepanekul ellu madalapalgaliste maksutagastuse, mis nüüdseks on juba jõustunud. See tähendab seda, et tulumaksuvaba miinimum tõusis just nendel, kes seda kõige rohkem vajavad.

Siit järeldub, et täna sellest rääkides ja ka sotsiaalmaksu laest mõeldes oleks meil suure tõenäosusega mõttekas läheneda debatile selle rakursi alt, kuidas Eesti riik kõige rohkem kasu saaks. Ma arvan, et see oleks asi, mille üle me võiksime nüüd hakata debateerima, sest konkreetse lae tõstmine, mis oli ka teie ettepanekus sees, oleks kohene 100-miljoniline eelarveline kulu, potentsiaalne tulevane tulu aga tuleks kõrgemapalgaliste töökohtade loomisest. Ma arvan, et me võiksime arutleda lähitulevikus näiteks selle üle, kuidas luua ajutiselt kohale tulevate inimeste töökohti ja kuidas muuta Eestit atraktiivsemaks suuremapalgaliste töökohtade loomisega, aga lähtuda tuleks alati sellest, et tegemist on maksumaksja rahaga.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Külliki Kübarsepp, palun!

14:00 Külliki Kübarsepp

Aitäh, hea aseesimees! Hea minister! Riigivalitsemise reformi debati käigus on tööandjad ja ettevõtjad toonud ühe miinusena ette, et valitsusel ja tema asutustel puudub julgus, ambitsioonikus.

Rahandusministeerium muutub selle protsessi käigus, just riigireformi mõistes, järjest olulisemaks ja võtab superministeeriumi mõõtmeid. Kas te oskate öelda, mis on maksupoliitiliselt Vabariigi Valitsuse tõeline eesmärk või mille kohta te saate öelda, et see on ambitsioonikas? Kui seda ei ole, siis mille taha on asi jäänud? Kas ei ole partnereid või ei ole teil oma erakonnas parasjagu mõttelendu? Mille taha on see jäänud?

14:00 Rahandusminister Sven Sester

Aitäh teile! No ma tasandan kindlasti teie superministeeriumi retoorikat. Ma arvan, et kõik ministeeriumid on selles valitsuses väga olulised ja Rahandusministeerium siin küll kuidagi esile ei tõuse. Kui te küsite ambitsioonikuse kohta, siis vaadake, mis tegelikult nelja aasta jooksul toimuma hakkab, ja mitte ainult sõnades, vaid riigi eelarvestrateegia järgi. Aastatel 2017–2020 jääb ettevõtjatele

ja töötajatele kätte ligi 800 miljonit eurot, tänu sellele, et tulumaksuvaba miinimum tõuseb, tänu sellele, et sotsiaalmaks langeb, tänu sellele, et madalapalgaliste maksutagastus on ellu kutsutud. 800 miljonit! Kas see on väheambitsioonikas, ma küsiks vastu. Ma arvan, et see eesmärk, mille Eesti praegune koalitsioon on endale seadnud, on seotud majanduse elavdamise, julgeoleku ning laste ja peredega. Tuletan siinkohal meelde teemasid, mis on seotud laste ja peredega, näiteks lastetoetused kolmandast lapsest alates, st spetsiaalne sihitatud toetus stimuleerimaks ka kolmanda lapse tulekut perre. Kas see on vähe ambitsioonikas? Ma arvan, et mitte.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Lõpetan sellele küsimusele vastamise.

4. 13:37 Meditsiinitöötajate "sponsoreerimine"

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Läheme edasi järgmise küsimusega. Raivo Põldaru on esitanud selle tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovskile peaministri ülesannetes. Palun, Raivo Põldaru!

14:00 Raivo Põldaru

Aitäh, lugupeetud eesistuja! Lugupeetud minister! Laiendaksin veidikene esimeses küsimuses käsitletut. Küsimus on selline: kuidas te suhtute meditsiinitöötajatele osutatavatesse teenetesse, mille puhul nende messidel käike ja vahel ka puhkusereise maksab kinni kutsuja, pakkuja?

14:00 Tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski

Suur tänu! Kogu maailmas, ka Eestis, on tavapärane, et meditsiinitöötajad, meditsiinasutused teevad koostööd ravimifirmadega ja teiste ettevõtetega, kes üht- või teistpidi meditsiinilisi teenuseid või seadmeid arendavad või panustavad muud moodi globaalse tervishoiu arengusse. Üldine eesmärk nende firmade vaates on tegelikult saada kohapealne kliiniline ekspertiis, selleks et oma leiutisi, edasiarendusi testida. See kõik on meditsiini arenguks hädavajalik. Selles kontekstis on arusaadav ja ülemaailmne praktika, et ka tervishoiutöötajad käivad üleilmsetel konverentsidel eesmärgiga ennast harida ja selle tulemusena patsiendile paremat teenust pakkuda.

Teisest küljest on arusaadav, et sellega võivad kaasneda teatud riskid, mis puudutavad tervishoiutöötajate, ütleme, kallutamist kliinilistes otsustes. See ei ole kuidagi lubatud ega aktsepteeritav, sest arstid, laiemalt kogu meditsiinipersonal ja tervishoiuasutused, peavad oma otsuste tegemisel lähtuma vaid patsiendi huvidest. Sellest tulenevalt on Eesti ravimiseaduse §-s 86 üsna täpselt reguleeritud ulatuslikud piirangud, et oleks tagatud nende otsuste läbipaistvus. Selle aasta 1. juunil jõustus ka avalikustamise kokkulepe, milles ravimitootjate liitu kuuluvad tootjad on arstidele tehtud soodustused ka nimeliselt avalikustanud. See on, ma arvan, väga hea.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Raivo Põldaru, palun!

14:00 Raivo Põldaru

Aitäh, härra eesistuja! Lugupeetud minister! Ma lähen veel kord esimese päevakorrapunkti juurde tagasi ja küsin selle kohta, et ka politsei tegi ministeeriumile omajagu ettepanekuid. Kuidas te nendesse suhtute – on mõned ka elluviidavad? Mis te nendest arvate?

14:00 Tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski

Suur tänu! Ettepanekuid on meile tõepoolest tulnud ja enamik neist on sellised, mida me oleme ministeeriumis juba pikemat aega arutanud. On selge, et meditsiin on aldis huvide konfliktidele ning riskid vajavad juhtimist ja ennetamist. Seetõttu koostame praegu ministeeriumis konkreetsemaid suuniseid Eesti tervishoiuasutustele. Me nimetame seda eri protsesside puhul erinevalt, aga iseenesest näeme, et igal haiglal peaks olema selge tegevusplaan ja ka üldised põhimõtted, kuidas eelarvet juhitakse, huvide konflikte ennetatakse ja võimalikke korrupsiooniriske maandatakse.

Enamik ettepanekutest on töös. Kindlasti oskame värskete uudiste põhjal Põhja-Eesti Regionaalhaiglast ja seal tehtavate auditite pinnalt ka oma ettepanekuid paremini formuleerida. Iseenesest meie omalt poolt tunnustame politseid selle eest, et nad soovivad selles töös kaasa aidata. Nii et mõned konkreetsed ettepanekud on, nagu ma ütlesin, juba töös. Täpsemalt saab sellest rääkida aasta teises pooles, kui me oleme riigi ootused haiglate kaupa läbi arutanud ja nõuded kehtestanud. Suurem eelarve täitmise avalikustamine tervishoiuasutuste kodulehtedel on kindlasti ka asjakohane ja me töötame ettepanekutega edasi.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Monika Haukanõmm, palun!

14:00 Monika Haukanõmm

Täna, härra juhataja! Lugupeetud minister! Ravimifirmadel on mitmeid võimalusi. Üks võimalus on tõesti meditsiinitöötajaid või arste n-ö sponsoreerida, nagu küsimuse pealkirjas oli, aga teine variant on teha reklaami oma toodetele. Minu küsimus tuleneb sellest, et praegu on ravimifirmadel võimatu reklaamida oma ravimeid näiteks meditsiiniajakirjades. Patsientide organisatsioonid, näiteks reumaliit või diabeediliit, annavad regulaarselt välja oma ajakirja. Ravimifirmadel ei ole võimalik seal reklaamipinda osta. Samas, kui tegemist on tehnilise või meditsiinilise abivahendiga, siis piirangud puuduvad, sellisel juhul saab reklaami teha. Mõnes mõttes võetakse ravimitootjatelt võimalus toetada patsiendiorganisatsiooni, tema ajakirja väljaandmist, näiteks reklaamipinna ostmisega. Kas te peate sellist olukorda mõistlikuks ja õigustatuks või võiks seda natuke analüüsida ning kui vaja, siis muuta?

14:00 Tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski

Aitäh! Ravimireklaam on kahtlemata tundlik teema, sest see on üks nendest valdkondadest, kus ühel pool on väga suured globaalsed ärihuvid ja teisel pool patsientide tervisega seotud huvid. Üldjuhul lähevad need kokku, aga alati ei pruugi. Seetõttu on riigi roll luua selline regulatsioon, et esikohal oleksid patsiendi huvid. See on ka põhjus, miks ravimireklaami Eestis on piiratud. Ja eks me näeme, rääkides ka tervishoiuspetsialistidega, et inimeste ravimiostude puhul on reklaam selgelt üks mõjutaja, kuid mitte alati ravimite otstarbeka kasutamise poole. Reklaam mõjutab inimesi, sellepärast seda tehaksegi. Aga ravimite tarbimise otsustes peaks patsienti aitama siiski kvalifitseeritud spetsialist – arst või apteeker –, mitte ravimitootja. Seetõttu ongi piirangud seatud.

Küll aga on tõsi, et kehtivates ravimireklaami reguleerivates aktides on kitsaskohti. Ministeerium valmistab praegu ette ka ravimiseaduse muutmise väljatöötamiskavatsust, mis tõenäoliselt jõuab avaliku menetluse faasi selle aasta teises pooles. Seejärel on võimalik laiemalt arutleda nende võimaluste üle. Aga taas, riigi vaates on esmane ülesanne tagada patsientide huvide arvestamine ja see tähendab ka ravimite otstarbekat kasutamist.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

5. 13:45 Maakonnad ja regioonid

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Läheme edasi. Järgmise küsimuse on esitanud Andres Ammas riigihalduse ministrile Arto Aasale. Palun, Andres Ammas!

14:00 Andres Ammas

Lugupeetav eesistuja! Lugupeetav minister! On olnud kuulda ja lugeda, et 30. juunil lähete oma kolleegide ette valitsuses, et jätkata haldusreformi teema arutamist ja tasapisi alustada riigireformi teemaga. On olnud kuulda ja lugeda ka juba regioonide kohta. Enne nende otsuste sündimist on maavanemad juba kinnitanud, väidetavalt konsensusega, oma poolehoidu näiteks kuue regiooni kavale nelja asemel jne. Ma pakun teile võimalust pidada siin pooleteise minuti jooksul loeng teemal, milleks vajab Eesti tulevikus halduskorralduslikult regioone.

14:00 Riigihalduse minister Arto Aas

Aitäh! Info vastab tõele. Me töötame edasi nii omavalitsusreformi kui ka riigivalitsemise reformi teemadega ning 30. juunil läheme valitsuskabinetti tutvustama järgmisi samme, sh riigivalitsemise reformi plaane. Me oleme valmistanud pool aastat ette ühte riigi ülesannete auditit, kus on kümme fookusvaldkonda. Üks nendest on muu hulgas maavalitsuste reorganiseerimine ja üldse riigi regionaalhalduse tulevik. Teema, mida me lahkame, mille kohta me oleme teinud analüüsi ning välja selgitanud probleemid ja pakkunud neile lahendusi, on maavalitsused.

Milles on praegu probleem? Viimaste aastate jooksul on toimunud suured muutused, aga kuidagi vaikimisi, st mitte väga süsteemselt. Ometi näeme, et maavalitsuste ülesannete hulk on vähenenud, maavalitsustes pakutavate teenuste kättesaadavus ja osutamise kvaliteet on 15 maakonnas hästi erinev. Teatud küsimustes on maakonna tasand jäänud liiga kitsaks, olgu planeeringute või ühistranspordi korraldamine. Selline juhtimismudel, kus maavalitsusel on mitu funktsiooni ja mitu ülemust, kus teatud valdkonnamuudatused tulevad valdkonnaministeeriumidest ja samal ajal kuulutakse Rahandusministeeriumi valdkonda, on segane ning ülesanded on killustatud. Probleeme on palju. Ka maavanemad ise on jõudnud järeldusele, et senine mudel ei ole tõenäoliselt mõistlik ega jätkusuutlik, ning on teinud ettepaneku 15 maavalitsuse asemel moodustada kuus regionaalset ametit. Aga arutelu all on ka teistsuguseid variante.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Andres Ammas, palun!

14:00 Andres Ammas

Tänan! Iseenesest on see väga huvitav fakt, et maavanemad ise on maakondade asemele välja pakkunud regioonid. Kas üks põhjus ei või olla selles, et ministeeriumidel ja ametitel on kahtlemata, ütleme otse, mugavam ja lihtsam suhelda mitte 15 maakonnaga maavanemate isikus, vaid nelja või kuue ma ei tea mis ametimehega, oblastite või regioonide kuberneriga või mis tahes nime need kandma hakkavad? Kas see ei ole lihtsalt optimeerimise sildi all elu mugavaks tegemine?

14:00 Riigihalduse minister Arto Aas

Aitäh! Lubage kõigepealt täpsustada, et ei Rahandusministeerium ega maavanemad ole teinud ettepanekut maakondi kaotada. Maakonnad olid, on ja jäävad. Ajalooliselt, kultuuriliselt ja ka haldusüksustena võivad need alles jääda. Me räägime eelkõige administratiivsest reformist, juhtimisreformist. Saaremaa jääb ikka Saare maakonnaks, Võrumaa jääb Võru maakonnaks jne, seda ei tühista keegi. Kindlasti peab olema ka teenuste kättesaadavus maakondades tulevikus tagatud. Maakondades korraldatakse üritusi edasi ja statistikat kogutakse ikka maakondade kaupa. Me räägime eelkõige administratiivsest reformist, sest on nähtud, et mõistlik on korraldada tööd teistmoodi. Pigem on tänapäeval vajadus suuremate regioonide järele, näiteks ühine Kagu-Eesti, Virumaa, Põhja-Eesti regioon või Lääne-Eesti oma saartega. Suuremad regioonid toimivad paremini.

Aga ma tahan toonitada, et koos võimaliku maavalitsuste reorganiseerimisega me näeme veel mitut arengusuunda, mille kohta tuleb täpsel samal ajal otsus teha. Esiteks, riigimajade kontseptsioon – maakonnakeskustes ja suuremates linnades tekivad riigimajad, kus on võimalik ühtselt kõiki riigi pakutavaid teenuseid kätte saada. Väga tähtis on, et teenused inimestest ei kaugeneks. Kust neid riigimajasid täpselt juhitakse regiooni tasandil, see polegi lihtsa kodaniku ja teenusetarbija jaoks enam nii oluline. Teiseks, asutuste ja töökohtade pealinnast väljaviimine. See on üks meie valitsuse ülesanne ja sellega me tegeleme. Ka selles valdkonnas esitame esmased analüüsid ja läheme aina detailsemaks. Ja kolmandaks, kaugtöö soodustamine. Mitte kõik inimesed ei pea tulema nädala alguseks Tallinna, vaid saaks rahulikult tööd teha interneti, sidevahendite kaudu ka Hiiumaal, Valgamaal, Narvas või kus tahes.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Külliki Kübarsepp, palun!

14:00 Külliki Kübarsepp

Aitäh, hea aseesimees! Hea minister! Teie viimasest vastusest selgus, et nüüd tuleb üks juhtimistasand juurde. Te väitsite, et maavalitsused ei kao, regioonid tulevad lisaks. Paistab, et sellest tuleb üks suur

puder ja kapsad. Millal te tulete välja konkreetse lahendusega – mis on kohaliku omavalitsuse ülesanded, mis on maavalitsuse ülesanded, mis on regiooni ülesanded ja mis on sellest tulenevad valitsuse ülesanded? Te olete lubanud oma kodulehel, et riigireformi raames tullakse haldusreformi kontekstis välja ka kohaliku omavalitsuse ülesannete ja tulubaasi ettepanekutega. Millal need tulevad? Me oleme ühe reformi siin Riigikogus juba n-ö läbi lasknud, aga põhiküsimused on siiani lahendamata ja teie tänastest vastustest jääb mulje, et asi läheb veel segasemaks.

14:00 Riigihalduse minister Arto Aas

Aitäh! Ei lähe segasemaks. Meil on tervikpilt olemas ja kõigepealt me arutame seda valitsuses esimest korda juuni lõpus. Suvel parlament teadupärast koos ei käi, sügisel aga jätkame teiega selle teema arutelu suurima heameelega. Ma ütlesin seda, et suure tõenäosusega on arutelu all variant, et praegusel kujul maavalitsused reorganiseeritakse, kuid nad jäävad alles. Täpselt nii, nagu haldusreform jätab alles linnad, vallad ja külad – st linnad-külad asustusüksustena –, jäävad alles ka maakonnad, isegi kui maavalitsusi on näiteks kolme maakonna peale üks. Selles mõttes tuleb vahet teha, mis asi on maakond ja mis asi on maavalitsus: ainult üks on riigiasutus. Pilt on olemas. Siis, kui me läheme valitsusse arutama regioonide ja maavalitsuste tulevikku, mõtleme ka seda, mida teha omavalitsusmaastikul edasi. Samas pakettis on tegelikult just see korraldus, mida ka teie mainisite – mida teeb keskvalitsus, mida tehakse regioonides, mida tehakse omavalitsustes. Me näeme seda kui tervikut. Suvel teeme valitsuses tööd edasi, sügisel saame uuesti parlamenti tulla.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Rein Ratas, palun!

14:00 Rein Ratas

Täna, auväärt juhataja! Lugupeetav minister Arto Aas! Haldusreform mõjutab regioonide arengut. Samas, selle reformi tulemina soovime me suurendada kohalike omavalitsuste rolli Eesti elu edendamisel. Kas teie, härra minister, näete vajadust edendada seejuures väikeettevõtlust meie regionaalmajanduses, sh põllumajanduses? Olen rääkinud.

14:00 Riigihalduse minister Arto Aas

Aitäh! Me tõepoolest analüüsimme kõiki võimalusi, kuidas tulevikus kohalike omavalitsuste rolli suurendada. Ainuüksi juba see, et nad on suuremad ja võimekamad ka rahaliselt, annab neile koos finantsidega lisaülesandeid. Me näeme, et maavalitsuste reorganiseerimisega tuleks kõik need ülesanded, mida on võimalik anda maavalitsustelt omavalitsustele, käiku lasta. Kõik, mis on omavalitsusliku iseloomuga, võiks rahulikult anda omavalitsusele teha. Lihtne näide: saarevahid on praegu millegipärast maavalitsuste palgal, kuigi tegelikult täidavad nad ju teatud omavalitsustes pisikestel saartel omavalitsuslikke ülesandeid. Selle "reha" me kindlasti parandame ära ning see on üks samm selle poole, et omavalitsuste tähtsus kasvab.

Täpselt samamoodi tahame omavalitsustele anda suurema rolli ettevõtluskeskkonna arendamisel. Meil on olemas näiteks sellised üksused nagu maakondlikud arenduskeskused, mis tegelevad ettevõtluse arendamisega. Praegu on seal asutajaliikmeks maavalitsus, aga ka sellest organisatsioonist me tahame maavalitsused n-ö välja tõmmata, et ettevõtluse arenduskeskuste asutajaliikmeteks ja juhtideks oleks ilma vahelülita omavalitsused ise. Ühistranspordiga on samamoodi. Praegu on maavalitsustel seal oma roll, aga meie tahaksime korraldada nii, et riiki esindab ühistranspordi korraldamisel Maanteeamet oma finantside ja kompetentsusega ning kohalikke olusid, teadmisi ja soove esindavad kohalikud omavalitsused ise, otse, ilma vahelülideta. Nii et sellises suunas me liigume. Meie kogemus näitab, et mida suurem ja võimekam on omavalitsus – kui on ka poliitilist huvi –, seda rohkem on võimalusi ettevõtluskeskkonna arendamiseks.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Kuna meil on infotunni lõpuni mõni minut aega ja Jaak Madisoni küsimus minister Arto Aasale jäi esitamata, siis on võimalus küsida Arno Sillal. Palun!

14:00 Arno Sild

Aitäh, lugupeetud eesistuja! Lugupeetud minister! Küsimus tuleb vallajuhtide kompensatsiooni kohta seoses haldusreformiga. Kes vallatöötajatest kuuluvad kompensatsiooni saajate hulka? Tahan siinkohal rõhutada, et pearaamatupidajad ja vallasekretärid on tihti töötanud ühes vallas aastakümneid, seega rohkem kui näiteks vallavanemad või vallavolikogu esimehed. Kas nemad ja mõned teised valla juhtivad töötajad peaksid ka saama kompensatsiooni või kuidas on mõeldud?

14:00 Riigihalduse minister Arto Aas

Aitäh! Hea meelega vastan. Haldusreformi seaduse eelnõus reguleeriti ära nende töötajate kompensatsioonid, kes ei saa muude seaduste alusel hüvitist. Need on linnapead, volikogu esimehed ja vallavanemad. Mis puudutab ametnikke, näiteks vallasekretäre, siis nendele laienevad juba kehtivate seaduste järgi teatud hüvitised, kui nende ametikoht koondatakse. Nii et me ei näinud vajadust seda haldusreformi seaduse eelnõuga reguleerida. Olgu öeldud, et omavalitsusjuhtidel on vaba voli maksta tublidele vallasekretäridele või mingitele muudele ametnikele, kes ühinemise käigus oma töö kaotavad, lisapreemiat või hüvitist täpselt nii, nagu kohapeal kokku lepitakse ja otstarbekaks peetakse. Küll aga pidasime targemaks reguleerida seaduses ära just nimelt vallajuhtide hüvitised, et nad ei peaks volikogudes iseenda kohta otsuseid tegema või otsima mingeid kõverteid, kuidas omale kompensatsioone välja maksta. Nii et lühike vastus kõlab nii: kaua aega silmapaistvalt tööd teinud vallaametnike hüvitised tulenevad kehtivast seadusest, samas on ka vallajuhtidel ja volikogudel õigus inimesi hea töö eest premeerida.

14:00 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Vabandust, Krista Aru, te jõuaksite küsimuse esitada, aga minister ei jõuaks enam sellele vastata. Täna infotund on lõppenud. Ma tänan kõiki küsijaid ja tänan ministreid vastuste eest!